

TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİ BÜLTENİ

XXIV. Cilt

1975

1'inci Sayı

1975'LE GELENLER

Kütüphanecilikle İlgili Bazı Olaylar Üzerine Düşünce ve Yorumlar

Dr. Necmeddin SEFERCİOĞLU

Nedendir, kestirmek güç.. Kimi yılların ilk ayları kütüphaneciliğimizle ilgili bir takım acı veya tatlı olayları beraberinde getirir oldu. Sanırım, 1975 yılı da bunlardan biri! Yılın ilk üç ayında, mesleğimiz açısından önemli, üzerinde durulmağa değer bir takım olaylara tanık olduk. Bu yazımızda, yapabildiğimiz oranda, bunları değerlendirmeye çalışacağız.

● TKD'NİN YIRMI BEŞİNCİ YILDÖNÜMÜ

Kütüphaneciliğimizin millî meslek kuruluşu, 1975 yılına 26 yaşında bir delikanlı olarak girdi. Böylece, sonsuza dek sürmesini dilediğimiz ömrünün çeyrek yüzyıllık bir dönemi gerilerde kalmış oldu. Fakat, ne acı, bu önemli olayı hiç birimiz hatırlayamadık; bu mutlu yıldönümünü anabileceğimiz ve simgeleştirebileceğimiz hiç bir çalışma yapamadık. Olay ürkütücü bir sessizliğin derinliklerinde kaybolup gitti.

Elimizdeki belgeler, Türk Kütüphane-ciler Derneği'nin 19 Kasım 1949'da kurulduğunu belirtiyorlar. Buna karşılık, Derne-

ğin ilk Anatüzüğü 11 Ocak 1950 günlü *Ankara Akşam Postası* gazetesinde yayınlanmış. Anlaşıldığına göre, TKD'nin kuruluşu ile ilgili girişim Kasım 1949'un ikinci yarısında yapılmış, fakat resmen kuruluşuna ilişkin işlemler Ocak ayının ikinci haftasında tamamlanmıştır. Anılan iki tarih arasındaki iki aya yaklaşan süre, bir tüzelkişiliğin oluşumu açısından, kısa bile sayılabilir. Bu tarihlerden hangisini temel alırsak alalım, Türk Kütüphaneciler Derneği'nin 1975 yılına 25 yaşını bitirmiş olarak girmesi gerçeği değiştirmiyor.

Çeyrek yüzyıl, bir tüzelkişinin hayatında, elbette ki, uzun bir süre sayılamaz. Ancak, Türkiye gibi her yıl yüzlerce derneğin kurulduğu, yine büyük heyecanlarca kurulan yüzlercesinin kapandığı, veya, hiç değilse ismen olmasa bile cismen yok olduğu bir ülkede; Türk Kütüphaneciler Derneği gibi çok mütevazı imkânlarla çalışan bir meslek kuruluşunun yirmi beş yıl yaşaması ve gelecek için de umutlar vadetmesi,

üzerinde önemle durulması gereken önemli bir husus olmak gerekir. Bu önemli olayın hatırlanmamış olmasına üzülmüşümüz, biraz da, bundandır.

Son yıllarında bir takım malî ve idarî baskı ve sarsıntılara göğüs germe durumunda ve zorunda bırakılan Türk Kütüphaneciler Derneği'nin, öteki kuruluşlar ve özellikle meslek kuruluşları arasındaki yerini koruyabilmiş olması, gerçekten büyük bir başarıdır. Fakat, varlığını koruması yeterli değildir; daha da gelişmesi, bir meslek kuruluşu olarak daha aktif ve etkili çalışmalara girişmesi gerekir. Bunun gerçekleşmesi ise; kütüphane hizmetlerinde çalışanların, bir bütün olarak, Dernek çalışmalarına katılması, Derneğin yönetim işlerinde görev almış meslektaşlarını bu çalışmalarda yalnız bırakmamaları ile mümkündür. Kütüphanecilikle ilgili resmî kuruluşlar yöneticilerinin de, Türk Kütüphaneciler Derneği'ni meslek meselelerini dile getiren, kütüphanecilerin meslekî haklarının savunucusu olan «bağımsız» bir kuruluş olarak görmeleri, mesleğin gelişmesine ilişkin çalışmalarında onu her bakımdan desteklemeleri şarttır. Bunlar yapılmadığı, hele hele, sun'î olarak yaratılmak istendiği görülen ve yalnızca derneği değil, mesleği de güçsüz bırakacağı açık ve kesin olan bir takım sun'î ve kastî ayrıcalıklara son verilmediği takdirde, TKD yaşamasını yine sürdürecektir, fakat kendisinden beklenen hizmetleri yeterince göremeyecektir. Derneğimizin ve mesleğimizin geleceği bu alanlarda bilinçli olmaya, birlik ve dayanışma içinde bulunmaya bağlıdır. Kişisel kırgınlıkları ve görüş ayrılıklarını bir yana bırakıp, mesleğimizi ve Derneğimizi geliştirme ülküsü çevresinde daha sık saflar halinde toplanabilirsek; kutlayamadığımız önemli yıldönümünün yarattığı üzüntüyü, biraz olsun, hafifletmiş oluruz.

Kuruluşunun yirmi beşinci yıldönümü kutlanamayan Türk Kütüphaneciler Derneği'nin daha nice yirmi beş yıllara, üstün başarılarla ulaşması biricik dileğimiz.

● MARŞ'IMIZIN YAZARINI YITİRDİK

Son dönem Türk edebiyatının değerli şâir ve yazarlarından *Ârif Nihat Asya*, 5 Ocak 1975 günü aramızdan ayrıldı. Böylece, Türk kütüphaneciliği de, çok içten, gerçek bir dostunu yitirme bahtsızlığına uğradı.

Ârif Nihat Asya «Kütüphaneciler Marşı» mızın yazarı idi. Türk Kütüphaneciler Derneği'nin 1970 yılında açtığı güfte yarışmasına 52 eser gelmiş; jüriye yazarlarının adı gizli tutularak verilen bu eserler üzerinde yapılan değerlendirmeler sonucunda, Asya'ya ait güftenin oybirliği ile birinci seçildiği anlaşılmıştı. Gerçekten de, bu eser, yarışma jürisinin önceden belirlediği şartlara tam bir uygunluk göstermesi yanında, üstün bir şiir değerine sahipti. Kitabı, kütüphaneyi ve kütüphaneciyi böylesine değerlendiren ve yücelten mısralar, ancak onları yürekten seven, duygulu bir şâirin gönlünden dökülebilirdi. Oysa, yarışma için belirlenen şartlar, şâirlerin gönüllerince yazabilme imkânını oldukça kısıtlamıştı: Vezne, kafiye, nakarata kadar!.. Bu şartlar içinde yazılan bir güfteye «şiiriyet» kazandırmak gerçekten çetin bir işti. Fakat Ârif Nihat Asya, kitaba, kütüphaneye ve kütüphaneciyeye olan engin sevgisi, üstün şâirlik yeteneği ve ustalığı ile bu güçlüğü yenmiş, ortaya nefis bir eser koymuştu. Ama, yarışma şartlarının verdiği sıkıntıyı, kendisine ödül verebilmek üzere düzenlenen toplantıda, «Öyle şartlar koymuştunuz ki, marşın yazılması şiir yazmaya değil, geometri problemi çözmeye benziyordu» diyerek belirtmekten kendini alamamıştı. Eskiden Kütüphaneciler Marşı'nı her dinleyişte bir gülümseme duygusu içinde hatırladığım bu sözler, şimdi içimde buruk acılar düğümüyor.

Yarışmanın böylece sonuçlanmasından sonra Marşımızı değerli müzisyen sayın Faik Canselen'e besteletmiş, marşın notasını güftesi ile birlikte bastırmış; bu mutlu olayı kutlamak için bir de toplantı düzenlenmiştir. Bunlar ve dinlediği beste Ârif Nihat Asya'yı çok sevindirmiş, duygulanmış ve, öyle sanı-

yorum, çok mutlu etmişti. O gün nüktelerle dolu, çok renkli ve güzel bir konuşma yaptığını, şiirlerini ayrı bir coşku içinde okuduğunu hatırlıyorum. Toplantı sırasında Marş'ın basılı nüshalarından birini TKD için imzalamasını rica etmişim: Kapakta adının basılı bulunduğu yerin üstüne önce kocaman harflerle, «Derneğimiz!..» diye yazmış, sonra bunun altını imzalamıştı. Kütüphanecileri zaten, oldum olası, severdi; «Kütüphaneciler Marşı» yarışmasına katılma tenezzülünde bulunması da, sanırım, bundandı. İşte onların derneklerini de böylesine sevmiş, böylesine benimsemişti. Daha sonraki görüşmelerimizde, bir sırasını getirip dernek çalışmaları hakkında bilgi ister olmuştu. Başarılarımıza sevinir, karşılaştığımız engeller ve güçlükler için üzülürdü.

Ârif Nihat Asya'yı, lise öğrencisi olduğum yıllarda, Adana'da tanışmışım. Adana Erkek Lisesi'nin öğretmenleri arasında seçkin bir yeri olan Merhumu dersine girdiği sınıfların öğrencileri ayrı bir duyguyla severler, onun öğrencisi olmaktan ayrı bir gururlanırlardı. Onunla ilgili fıkra ve anekdotlar hafızalarımızda okul hayatımızın en tatlı hatıraları olarak kalmıştır. Ne yazık ki ben, «Ârif Hoca»nın öğrencisi olmadım. Bu, lise öğrencisi olduğum yıllarda beni üzen başlıca olaylardan biri olmuştu. Fakat, kaderin cilvesi, yıllar sonra Ankara'da kendisi ile yeniden karşılaştım ve gösterdiği engin tevazuun verdiği şımarıklılıkla, dostları arasına girme mutluluğunu edindim. Böylece, bir yandan onun öğrencisi olamamanın verdiği eksiklikleri gidermek, bir yandan da bu hak etmeme imkân bulunmayan dostluktan yararlanmak mutluluğuna erdim.

Rind, kalendermeşrep nüktedan ve hoş-sohbet bir insan olan Ârif Hoca'nın sohbetlerinde bulunmak bulunmaz bir zevk, nükte dolu şakalarına cevap yetiştirmekse bir çeşit mesele idi. Edebî kişiliği üzerinde değerlendirmede bulunmak bu satırları yazarın haddi değildir. Ancak, kendisinin çok velud bir şâir ve yazar olduğunu; Türk edebiyat ve

politika kütüphanesine sayısı 30'a ulaşan manzum ve mensur şiir, özdeyiş ve fıkra kitabı bıraktığını; daha yüzlerce şiir, fıkra ve yazısının dergi ve gazete sayfalarında kaldığını belirtmeliyim. Yalnız ünlü «Bayrak» şiiri bile O'nu, öyle inanıyorum ki, Türk edebiyatının ölmezleri arasına koymağa yeter ve yetmiştir.

Ârif Nihat Asya, okumayı delicesine seven bir insandı. Öğrencilerine sokakta rastladıkları bir gazete parçasını bile alıp okumalarını tavsiye edecek kadar bu işin «has-tası» idi. Okumayı böylesine seven bir kişinin, kitabı, kütüphaneyi ve kütüphaneciyi ne denli seveceğini anlamak güç olamaz. Rahmetli Hoca'nın bu sevgisinin ölçüsünü, bu satırların yazarına ithaf ederek yayınlamak lûtfunda bulunduğu şu dört mısraın taşıdığı nükte'de de kolayca bulabiliriz:

C İ L T B A K I M I

*Okuduğum dergide «Cilt Bakımı»
adıyl bir yazıya rastladım.
Ve böyle bir başlıktan hep kitap
ciltlerinin bakımını anladım.*

Türk Kütüphanecileri, hiç kuşkusuz, Ârif Nihat Asya'yı, «Kütüphaneciler Marşı»nın her çalınış ve söylenişinde saygı ile anmağa devam edecekler; onun kişiliğinde bir «kütüphane dostu»nu yitirmiş olmanın acısını daima duyacaklardır.

● İKİNCİ YAYIN KONGRESİ

Toplanacağı 1972'den beri söylenen; günü belirlendiği halde iki kez de ertelenmiş bulunan «İkinci Türk Yayın Kongresi,» nihayet 24-27 Ocak 1975 günlerinde Ankara'da toplandı. Davetli olmadığımız için katılmadığımız bu kongreye rağbetin, ertelemeler yüzünden, azaldığını, çağın bir çok kişi ve kuruluşun, yine ertelenir kaygısıyla veya artık bu girişimin ciddiyeti kalmadığı düşüncesiyle, toplantılara katılmadığını; ilk gün katılan bir kısım üyelerin de sonraki toplantılara gelmediğini gazetelerden ve toplantıya katılanlardan öğrendik.

Kongre programının çağrılanlara önceden ulaştırılmaması, kimin hangi komisyonda çalışacağına ancak Kongre'nin açılış günü öğrenilebilmesi ve böylece üyelerin çalışacakları komisyonla ilgili bir ön çalışma yapabilmeye olanağını elde edememiş olmaları da yakınılan, eleştirilen hususlar arasında idi.

Bunlara rağmen, ilkinden 36 yıl sonra toplanan bu ikinci Kongre'nin, yayın hayatımız ve yayınları değerlendirip yararlanmaya sunmakla görevli kütüphanelerimiz açısından, yararlı olduğu söylenebilir. Kongreye çok sayıda kütüphanecinin katılması, bunların yazar ve yayıncılarla düşünce ve görüş alışverişinde bulunmalarını ve ortaklaşa çözümlenmesi söz konusu olan bazı meselelerden karşılıklı haberdar olmalarını sağlamıştır. Kongrenin eğilebildiği öteki konular yanında, bu da, kütüphanecilik açısından, üzerinde önemle durulması gereken bir husus olsa gerektir.

II. Türk Yayın Kongresi'ni düzenleyen Kültür Bakanlığı'nın ve ilgili öteki kuruluşların bu toplantıda verilen kararları ve öne sürülen teklifleri lâyük oldukları «ciddiyet»le ele almaları, uygulanabilir olanları için hemen faaliyete geçmeleri beklenir. Unutulmamalıdır ki, büyük emek, çaba, para ve zaman kaybına sebep olan böyle girişimler, ancak verdikleri sonuçlar dikkate alındığında ve uygulandığında amacına ulaşmış olurlar.

● NEJDET SANÇAR'I DA YITİRDİK

1975'in ilk ayı gibi, ikinci ayı da kütüphanecilere acı veren bir olay getirdi: Millî Kütüphane'nin eski mensuplarından, Türk Kütüphaneciler Derneği'nin eski yöneticilerinden ve *TKD Bülteni*'nin eski yazı işleri müdürlerinden sayın Nejdet Sançar da, 21 Şubat 1975 günü, aramızdan ayrılmıştı.

Bir edebiyat öğretmeni, fikir adamı, araştırmacı ve yazar olan Nejdet Sançar, 1954 yılında Millî Kütüphane'de uzman olarak görevlendirilmiş ve 18 yıl süre ile bu kütüphanenin Eski Harfli Türkçe Eserler Kataloqlama Bölümü'nde çalışmıştı. Bu arada Türk Kü-

tüphaneciler Derneği ile Millî Kütüphaneye Yardım Derneğinde de faal görevler almış, 1960 yılına kadar bu derneklerin yönetim kurullarında yararlı hizmetlerde bulunmuştu.

Rahmetli, *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni*'nin yazı işlerini de, 1954'den 1960'a kadar, sekreter ve yazıişleri müdürü olarak başarı ile yürütmüş, *Bülten*'imizin yaşamasında ve nitelikli olarak yayınlanmasında büyük emek ve katkısı olmuştu. Ayrıca, bu yayın organında kütüphanecilikle ilgili yazıları, kitap eleştirmeleri, önemli Türk ediplerinin biyografilerini ve eserlerinin çeşitli basımlarını inceleyen bibliyografya araştırmaları yayınlamıştı.

Kendisi ile, aynı çatı altında, yani Millî Kütüphane'de, üç yıl birlikte çalışabilmek mutluluğuna erdim. Kütüphane'ye girmemde, o zamanki müdür sayın Sami Nabi Özerdim'e tavsiye etmek suretiyle, O'nun önemli bir rol oynadığını da belirtmeden geçemiyeceğim. O zamanlar, 1959 - 1962 arası, Millî Kütüphane'nin Konu Kataloqlaması Bölümü'nde görevli idim. Bizim Bölümü, sayın Şahap Nazmi Coşkunlar, Süheyl Beken ve Türkân Poyraz ile rahmetli Muharrem M. Mercanlıgil ve Nejdet Sançar'ın çalıştığı E.H.T. (Eski Harfli Türkçe Eserler Kataloqlama) Bölümünden aradan kapılı camekân ayırırdı. Yâni, bir odada çalışır gibiydik. O yüzden, kendisini yakından tanımak, huy, karakter ve niteliklerini yakından incelemek fırsatını buldum. Edindiğim bu kesin izlenimlere dayanarak, rahmetli Sançar'ın güler yüzlülüğü, neşesi, nüktedanlığı ve şakacılığı yanında, alabildiğine nazik, çevresine karşı saygılı ve mütevazı bir «İstanbul efendisi» olduğunu söyleyebilirim. Dostluklarında vefalı, çalışmalarında titiz ve azimkârdı. Çok mert ve dürüst insandı: Kimsenin arkasından dedikodu yapmaz, beğenmediği davranışları, yapanın yüzüne söylerdi. O'nun bu, aslında çok güzel ve dürüst, davranışından hoşlanmayanlar, onu ters anlayanlar ve bu yüzden kendisine darılanlar çıkardı; fakat O bunlara aldırmaz, bildiğinden şaşmazdı. Hoşgörürsüz olduğu,

Çelebi niteliğini bir yana bıraktığı nadir zamanlar, derin bir inançla bağlı bulunduğu Türkçülük ülküsüne aykırı davranış ve sözlerle karşılaştığı zamanlardı. Bu gibi davranışlarda bulunanları, en yakını bile olsalar, bağışlamazdı. İnançları uğruna her tehlikeyi, her güçlüğü, her sıkıntıyı göze alırdı. Hayat çizgisi de, zaten yaşanmış böyle güçlük ve çilelerle dolu idi.

Çektiği bütün çilelere ve sıkıntılara rağmen hayat doluydu. Hiç bir şey O'na neş'esini kaybettiremezdi. Millî Kütüphane'de çalıştığımız zamanlar, E.H.T. Bölümü'nden sık sık taşan kahkahalar yan odaların cam bölmelerinde şakırdayan yansımalar yapardı. Bu atmosfere giremeyenlerin kıskançlığını çeken ve özellikle çay saati'ne rastlayan bu kahkaha ve neş'e tufanı kaynağının çoğu zaman Nejdet Sançar beğ olduğu görülürdü. Bu neş'eli anları kaçırmak istemez, biz de katılırdık.

1965 yılında yitirdiği biricik oğlu Afşın'ın onulmaz acısı, bacaklarının felç olmasına sebebiyet vermiş, fakat O, büyük azim ve iradesi sayesinde, bu menhus hastalığı, bastonsuz yürüyebilecek şekilde, yenmişti. Neş'esini bu büyük acı ve hastalık bile bozamamıştı. Acısını içine gömer, çevresine yine eski Nejdet Sançar olarak görünürdü.

Yorulmak bilmez bir yazardı. Ülkü ve inançları doğrultusunda yayın yapan her dergi ve gazetede yazılarını bulmak mümkündür. Her yazı isteğini itirazsız kabul eder, yerine getirirdi. Titiz araştırmalarının sonucu olan 10 kadar kitabı vardır. *Türk Kahramanları ve Türklük Sevgisi* zevkle okunabilecek eserleri arasındadır.

1973'te Ankara Gazi Lisesi edebiyat öğretmenliğinden emekli olan Nejdet Sançar, doğum yeri olan İstanbul'a yerleşmişti. 2 nci ve genişletilmiş basımını hazırladığı bir eseri üzerinde çalışırken geçirdiği ani bir «kalp krizi» sonunda Dünyamızdan ayrılışı, gerçekten acı bir olaydır. Bu değerli TKD ve TKDB yöneticisinin hâtırısı önünde saygı ile eğilmeyi, bir meslek ve değerlilik ödevi sayıyorum.

● KÜTÜPHANECİLİK ÖĞRETİMİMİZ DE YIRMI YAŞINDA

Yıldönümü derin bir sessizlik içinde geçen önemli olaylardan biri de, üniversite düzeyindeki kütüphanecilik öğretiminin yirminci yıldönümü idi. Öğrenime fiilen 1955 yılı Mart ayında başlamış olan Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Kütüphanecilik Bölümü de, yirmi yıllık çalışmasının herhangi bir muhasebesi yapılmadan, yirmi birinci yılına girmiş oldu. Gönlül, bu yıldönümünün de, tören, toplantı, seminer ve konferanslarla simgelendirilmesini elbette arzu ederdi. Fakat bütün bunlardan yoksun kaldık.

Mezun sayısı 568'e ulaşan DTCF Kütüphanecilik Bölümü'ne başarılar ve nice nice yıldönümlerini kutlama fırsatını dileriz.

● KİTAP SEÇİMİ YÖNETMELİĞİ

19 Mart 1975 günlü *Resmî Gazete*'de bir yönetmelik yayınlandı: «Kültür Bakanlığı Kitap ve Süreli Yayın Seçme Kurulu Yönetmeliği.» Bu, mesleğimiz açısından önemli ve ilgi çekici bir olaydı. Çünkü, «kitap seçimi» konusu, son yıllarda kütüphanecilik kamu oyunu yakından ilgilendiriyordu. Özellikle, halk kütüphanelerinin koleksiyonlarını geliştirmek üzere, Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'nce izlenen seçim yolu şiddetli eleştirilere uğruyor ve bu seçim politikasının düzeltilmesi isteniyordu. Bu tür eleştiriler son günlerde büyük çoğunluk kazanmıştı. Konunun II. Türk Yayın Kongresi'nde de ele alındığı, hattâ bazı meslek kuruluşlarının bu yoldaki isteklerini ve eleştirilerini belirten, fakat objektiflikten uzak bildiriler dağıttıkları da bilinmekteydi.

Yayınlanan Yönetmeliğin, bu istek ve eleştirilere bir cevap olmak üzere, alenacele hazırlanıp yayınlandığı anlaşılıyor. Çünkü, getirdiği hükümler, şimdiki uygulamanın eleştirilen aksaklıklarını ortadan kaldırmadığı gibi, beraberinde çözülmesi güç, hattâ imkânsız yeni meseleler de getiriyor. Özetlemek gerekirse; bu, ölü doğmuş, uygulanma yeteneği bulunmayan bir yönetmeliktir.

Yönetmeliğin aksak yanları, başlı başına bir yazı konusudur. Bu yüzden onlara dokunmayacağız. Burada, kitap ve sürekli yayınları seçmek üzere, Yönetmeliğin 2'nci maddesine göre, oluşturulacak kurulun kitap seçimi ilkelerini gerçekleştirecek bir nitelikte olmadığını; kurul istenilen nitelikte olseydi bile halk ve çocuk kütüphanelerimizin ihtiyacını karşılayabilecek bir seçimi yapmak yeteneğinden yoksun olacağını; Yönetmeliğin getirdiği seçme kriterlerinin de eksik ve sağlıklı bir seçim yapılmasına imkân vermeyecek kadar zayıf olduğunu belirtmekle yetinelim.

● «KAMU YARARINA ÇALIŞIR» BİR KURULUŞ : TKD

Yasalarımız, Dernekler Kanunu'na uyularak kurulan kuruluşların bazıları için bir ayrıcalık tanımıştır. Aynı Kanun gereğince, «kamu yararına» çalıştığı Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenen bu tür kuruluşlar, bazı kanunî özel haklardan ve bağışıklıklardan yararlanabilirler.

Bir derneğin «kamu yararına çalışır» sayılması için, bazı niteliklere sahip olması ve yasaların gerektirdiği bir takım şartları yerine getirmiş bulunması gerekir. Yasaların belirttiği başvurma işlemlerinden, Danıştay'ın ve kuruluşun çalışma konusu açısından ilgili olduğu bakanlığın tasvibini de aldıktan sonra; Bakanlar Kurulu, bir derneğin «kamuya yarar» hizmetler gördüğünü kararlaştırabilir. Bu kararın *Resmî Gazete*'de yayınlanmasından sonra, ilgili Dernek yasaların öngördüğü hak ve bağışıklıklardan yararlanmaya başlar.

Bu hak ve bağışıklıkları şöylece özetleyebiliriz: Kamuya yararlığı onanmış kuruluş, bir takım vergi ve resimlerden bağışiktır; bir takım işlemlerinde «resmî kuruluş» gibi işlem görür, söz gelişi gereçlerini Devlet Malzeme Ofisi'nden sağlayabilir. Son Dernekler Kanunu, devlet yardımının yalnızca kamu yararına çalışır kuruluşlara yapılabileceği hükmünü getirmiştir. Sosyal Hiz-

metler Genel Müdürlüğü de, ancak, bu tür kuruluşlara yardım etmektedir. Böyle derneklere malî yardım yapan gerçek ve tüzel kişiler, bu yardımlarını, gelir vergisi bildirimlerinde 'masraf' olarak gösterebilirler; bu yüzden, kişi ve kuruluşlardan malî yardım sağlamak kolaylaşır.

Türk Kütüphaneciler Derneği, 21 Mart 1975'ten beri, «kamu yararına çalışır» kuruluşlar arasındadır. Bununla ilgili Bakanlar Kurulu kararı, o tarihte *Resmî Gazete*'de yayınlanıp yürürlüğe girmiştir. Böylece, Türk Kütüphaneciler Derneği de yukarıda belirttiğimiz ayrıcalıklardan yararlanabilecek bir duruma gelmiştir. Artık, çeşitli bahanelerle Derneğe yardım elini uzatmaktan kaçınan bazıları için de artık 'mazeret' belirtme imkânı kalmamıştır.

Türk Kütüphaneciler Derneği'nin «kamu yararına çalışır» kuruluşlar arasına alınması düşüncesi, 1961'den bu yana mevcuttu. Bu konuda teşebbüse geçilmesi, 1964 ve 1968 Kurultaylarında Yönetim Kurullarına bir görev olarak verilmiş; fakat kanun gereği hazırlanması gereken dosyanın şubelerle ilgili bölümünü tamamlamak, bir takım TKD şubelerinin ilgisizliği yüzünden, mümkün olamadığı için, bu yolda yürütülen çalışmalar sonuçlandırılmamıştı. Konu 1974 Kurultayı'nda yeniden ele alınmış ve Yönetim Kurulu yeniden görevlendirilmişti. TKD Genel Başkanı Sayın Nail Bayraktar başkanlığındaki Genel Yönetim Kurulu, konuyu titizlikle ele almış, hazırlanan dosyadaki eksiklikleri gidererek kararın Bakanlar Kurulu'ndan çıkmasını sağlamıştır. Bu mutlu sonucun alınmasında TBMM Kütüphane Müdürünün sayın Melih Ege'nin de değerli çabaları olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz.

Türk Kütüphaneciler Derneği'nin 'kamu yararına çalışır' bir kuruluş sayılmasında emeği ve katkısı bulunan bütün kişi ve kuruluşlara saygı ve şükranlarımızı sunmak, her Türk kütüphanecisi ve her dernek üyesinin üzerine düşen bir görevdir. Bu görevi burada yerine getirmek, bizim için de müstesnâ bir zevk olmuştur.